

Hilsen fra Tønsberg 3. mars 2014

Vi har nå kommet vel tilbake til Norge etter en flott tur. Takk for hilsner og støtte i løpet av turen vår.

Barna sitter på madrass i bagasjerommet.

Den siste helgen i Soddo dro vi til de nydelige tvillingfossene Ajora. Disse fossene kommer fra elvene Soke og Ajecha som med ca 6 - 700 meters avstand faller 2 - 300 meter loddrett ned i en 500 meter dyp kløft der elvene møtes og renner sammen en mil videre ned og inn i Omo elven. Det var et fantastisk syn.

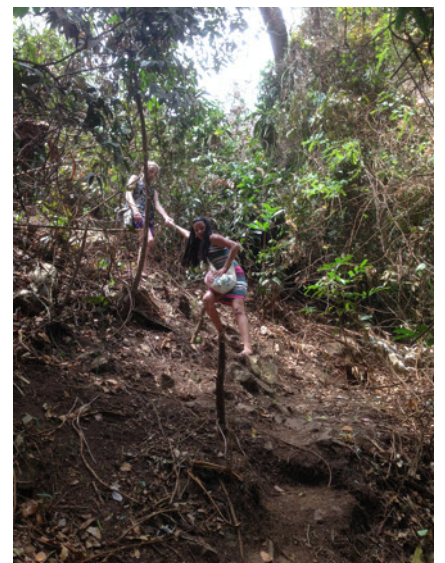
Fossen var 50 km fra Soddo, vi tok hovedveien til landsbyen Araka og kjørte så et par kilometer på dårlig vei med barna på madrass i bagasjerommet. Bilen vi hadde bestilt var et annet sted, slik at den vi fikk var uten de vanlige tverrstilte setene i bagasjerommet. Barna hadde en myk og fin tur på madrassen.

Vel fremme parkerte vi bilen i nasjonalparken, gikk et par hundre meter før det åpnet seg et nydelig utsiktspunkt. Herfra kunne vi velge å gå videre nedover, eller bare nyte synet før man kunne gå tilbake til bilen.

På vei til fossen med Juliana, Victoria og Temsgen

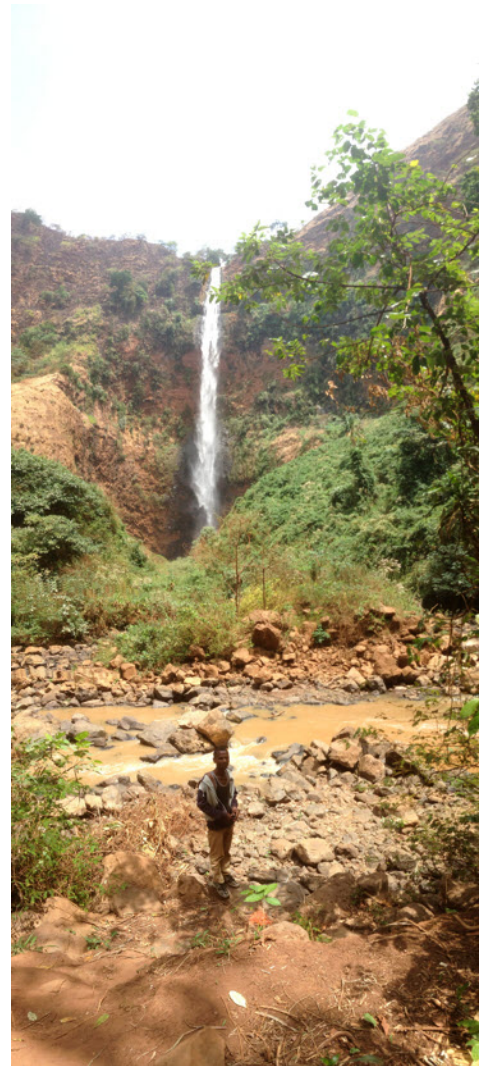

Jeg ville gjerne ned i kløften og gikk ned sammen med Victoria, Juliana, Temesgen og en guide. Turen var tøffere enn vi hadde tenkt oss, veien slynget seg ned via smale stier og flere stiger. Stadig traff vi lokale på vei opp bærende på ved og vann. Etter to timer kom vi oss ned til stedet der de to elvene møttes, det var virkelig et av de vakreste naturopplevelsene jeg har hatt i Etiopia.

Endelig nede!

Turen opp tok bare en time, det var teknisk lettere, med fysisk vanskeligere å gå oppover. Omtrent rett oppover i en varme på mer enn 30 °C, det var noe av det mest anstrengende jeg har gjort på flere år. Jentene imponerte stort.

MANDAG

Mandag var første dagen i jentenes vinterferie, den brukte de på sykehuset. Kanskje de blir kirurger? Først var de med på visittgangen på intensivavdelingen, deretter på sengeposten. Det er flere sterke inntrykk. På intensivavdelingen ligger en pasient med hodeskade etter en trafikkulykke, han er bevisstløs og har vært det i flere uker. Nå ser det endelig ut til at han holder på å våkne.

Etter visitten blir de med og ser på to operasjoner. Først en hudtransplantasjon til en amputasjons-stump og så ett keisersnitt. Det var nok ekstra stas å se det nyfødte barnet. Noe av det første som ble gjort med barnet var å ta på en strikket lue fra Norge. Takk til dere der hjemme som strikker luer og gensere til de nyfødte barna! Selv om det er varmt i Afrika er det å fryse en reell fare for de nyfødte barna, og spesielt for de fortidlig fødte. Dessverre var det en baby som døde på avdelingen i løpet av

de ukene jeg var der hvor kulde nok var en medvirkende årsak. Disse barna er ikke utviklet nok til å styre temperaturen og om natten kan det bli kaldt i dårlig isolerte hus.

ENDETARMSKREFT

Så kom endelig endetarmskreft-pasienten vår. Han hadde som forventet hatt problemer med å skaffe penger og blod. Nå var alt i orden og på søndagen var han lagt inn. Sammen med dr Moges gjorde jeg så laparotomi på mandagen, det vil si at jeg åpnet bukhulen. Tanken var selvfølgelig å fjerne svulsten, men når vi åpnet var buken dessverre full av kreft. Det var nå for sent. Med en klump i halsen kunne jeg ikke gjøre annet enn å lukke igjen. Senere informerte Moges pasienten og pårørende om situasjonen. Det er ikke noen annen mulighet enn å reise hjem og pasienten, en mann i 30-40 årene, kan ikke annet enn å vente på døden. En samtale om livet etter døden og troen på Jesus, hørte også med.

TIRSDAG

Tirsdag måtte vi reoperere den gynekologiske pasienten med kreft som hadde vokst inn i urinblæren. Hun lakk nå urin fra skjeden. Vi åpnet igjen og lukket på nytt urinblæren og skjeden der det hadde blitt ett hull. Mye av urinblæren var borte, den hadde blitt fjernet på grunn av kreften. Nå må vi se om dette gror, dersom det ikke gror må man nok lage en ny blære av tynntarm.

ONSDAG

Avskjed med gutta!

Vi ble kjørt med Soddo bussen til SIM gjestehuset i Addis, turen tok ca 6 timer. Trafikken er jo ganske spesiell sammenlignet med Norge, man kjører slalom mellom dyr og mennesker, og huller i veien. Det er jo etterhvert en del trafikkulykker i Etiopia og det merkes på sykehusene. Likevel tror jeg nok at trafikken i Etiopia er relativt uskyldig sammenlignet med andre afrikanske land. Det har kommet en kenyansk PAACS kirurg i utdanning på besøk til Soddo. Han forteller om trafikken i Kenya som er betydelig verre enn i Etiopia. Der er det ikke mulig for mennesker å gå på veiene, bilene kjører mye fortere enn i Etiopia og risikoen for å bli påkjørt er såpass stor at ingen tør gå på veiene. Lastebiler og busser som kjører på dyr og mennesker vil heller ikke stoppe, men fortsetter gjerne bare videre.

Så var avskjeden kommet. Det er alltid litt leit å reise fra Soddo, vi har fått gode venner her. Dette er Olafs og mitt fjerde besøk her, og familiens andre. Vi trives her og vil nok komme igjen. Nå har vi også flyttet all vår bagasje fra NLM til Soddo, en tønne, noen esker og en større metallboks. Jeg sa at bagasjen vår her får være en garanti på at vi kommer igjen!

Vår kenyanske venn har en litt anderledes operasjonshette.

TORS DAG

Vi handler souvenirs og jeg besøker det koreanske sykehuset. Det koreanske sykehuset er et privat, kristent sykehus drevet av en koreansk stiftelse. Det er opprettet som en takk for innsatsen til det etiopiske militære og folk under Koreakrigen. Sykehuset er en del av PAACS systemet og jeg traff flere kjente der.

Bading på Sheraton

FREDAG

Fredag var badedag, vi besøkte Sheraton hotell og slappet bare av før vi på kvelden tok fly til London og videre hjem til Norge.

På markedet i Addis

SÅ, denne turen har nok en gang vært en stor opplevelse. Noe av det som har gjort mest inntrykk har jeg tidligere ikke nevnt. En pasient kom til Soddo i fjor i mai under mitt opphold der. Han hadde i 18 år vært plaget med fistler (kommunikasjon og lekkasjer fra tarm til hud) rundt endetarmen, han hadde vært operert tre ganger tidligere ved andre sykehus i Etiopia og bare blitt verre. I fjor opererte jeg ham flere ganger og problemet ble holdt nogenlunde i sjakk frem til nå. Igjen kom han til Soddo når jeg var der. Denne gangen for siste operasjon for å lukke fistelen, dessverre gikk denne operasjonen ikke helt etter planen. Etter flere operasjoner endte han tilslutt opp med en stomi og fistelplugg. Fistelplugg er ett avansert hjelpemiddel som vi kan bruke ved vanskelige fistelsykdommer. Det er ikke tilgjengelig i Etiopia. Etter velvillig hjelp fra mine kontakter i Norge ble fistelpluggen levert hos min søsters nabo i Oslo og tatt med ut av min søsters datter Victoria. Takk for hjelpen til alle dere som bidro til å få ut pluggen!

Pluggen ble satt inn i pasienten og fistelen er så langt tett. Nå regner jeg med at stomien kan legges tilbake om ca 6 måneder og da vil pasienten etter 18 års lidelser forhåpentligvis være frisk.

En slik takknemlig pasient som denne fistelpasienten er sjelden å møte. Hans tålmodighet og takknemlighet gjorde stort inntrykk på oss alle.

Fistelpasienten opplevde møtet med oss som et bønnesvar, jeg har opplevd møtet med ham som en bekreftelse på det store behovet for helsemisjonærer i Etiopia.

TAKK FOR FØLGE DENNE GANGEN

Vi er nå vel tilbake i Norge, vi vil fortsette arbeidet med å støtte programmet for utdanning av mage/tarm kirurger i Addis Abeba og vi vil fortsette med å støtte det viktige arbeidet i Soddo. Dersom noen kjenner til kirurger eller teknikere som kan tenke seg å bidra i arbeidet, så ta gjerne kontakt. Dersom familien blir med på neste tur, trenger vi også en lærer med.

Til neste gang har vi også tenkt å kjøpe bil, det vil gjøre arbeidet vårt mye enklere. Takk til alle som støtter i forbønn og med økonomisk støtte og på alle andre måter.

MED VENNLIG HILSEN

Bjarte Tidemann Andersen med familie og Olaf Raundalen